

Tema: Klikom do kulturnog nasleđa

Kada kažemo „nasleđe“, uvek pomislimo na ono što smo nasledili. A nasledili smo veoma bogatu prošlost. Naša istorija je veoma bogata. Nasleđe je deo i sadašnjosti u kojoj živimo i budućnosti koju gradimo. Zato nam je važno da istražimo, zabeležimo i sačuvamo kulturno nasleđe. Naš vredni pomoćnik u tom poslu može biti tehnologija.

1. Šta sve podrazumevamo pod kulturnim nasleđem?

O: Sve priče, predanja, jezik, tradicija, običaj i spomenici deo su kulturnog nasleđa. Kulturno nasleđe se deli na materijalno i nematerijalno.

2. Zašto je važno prepoznati i čuvati kulturno nasleđe?

O: Zato što je nasleđe naša prošlost, deo i sadašnjosti i budućnosti koju gradimo.

3. Kako se deli kulturno nasleđe?

O: Kulturno nasleđe se deli na materijalno i nematerijalno.

4. Šta je to nematerijalno a šta materijalno nasleđe?

O: Nematerijalno kulturno nasleđe, „živo nasleđe“, kako ga često nazivaju, obuhvata tradicionalne zanate i ishranu, običaje, društvene običaje i obrede, verovanja, načine usmenog izražavanja i izvođenja narodnih igara i pesama, koji su i danas sačuvani, a koje zajednice ih baštine prenose s generacije na generaciju. Materijalno kulturno nasleđe je ono

koje možemo dodirnuti i uključuje tradicionalnu odeću, alate, zgrade, dokumenta, knjige, umetnička dela, filmove, spomenike i ...

Nematerijalno nasleđe „kolo“

Materijalno nasleđe

„Miroslavljevo jevanđelje“

5. Kako se dalje deli materijalno nasleđe?

O: Materijalno nasleđe se dalje deli na nepokretno i pokretno nasleđe.

6. Čime se bavi republički zavod za zaštitu spomenika kulture u Srbiji?

O: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture je institucija koja istražuje, štiti i prezentuje kulturno nasleđe od najstarijih praistorijskih i antičkih spomenika, preko srednjovekovne arhitekture, narodnog graditeljstva, do spomenika novije istorije i savremenog stvaralaštva.

7. Napiši po dve tri rečenice i ubaci sliku sledećih nepokretnih kulturnih dobara:

-Kompleks Stari Ras sa manastirom Sopoćani

Stari Ras je srednjovekovni kompleks spomenika koji se nalazi na mestu na kome su se spajali putevi sa zapada i juga i vodili dalje ka istoku. Tokom jednog milenijuma tu su se smanjivale razne vojske, države, a značaj grada je vremenom rastao i opadao. Manastir Sopoćani podigao je kralj Uroš I

-Manastir Studenica

Manastir Studenica je muški manastir srpske pravoslavne crkve. Osnovao ga je srpski župan Stefan Nemanja. Sveti Sava je u manastiru Studenica otvorio prvu bolnicu u Srbiji.

-Manastir Gračanica i Pećka Patrijaršija

Pećku Patrijaršiju čini kompleks od četiri crkve sa zajedničkom pripratom. Ona je mesto počivanja moštiju srpskih arhiepiskopa i patrijarha. Manastir Gračanica je srpski pravoslavni manastir, koji se nalazi na Kosovu. Manastir je zadužbina kralja Milutina.

-Arheološko nalazište Gamzigrad-

Gamzigrad je arheološko nalazište blizu Zaječara u istočnoj Srbiji antičke rimske carske palate Feliks Romulijana.

Gamzigrad je predstavljao rezidenciju rimskog cara Gaja Valerija Maksimilijana Galerija. Po majci Romuli nazvao ga je Romulijana. Palata izgleda nikada nije dovršena, a carevi četvrtog veka su velelepni posed prepustili hrišćanskoj crkvi.

8. Da li „Miroslavljevo jevanđelje“ predstavlja deo kulturnog nasleđa Srbije? Objasni zašto.

O: „Miroslavljevo jevanđelje“ je delo koje spada u materijalnu kulturnu baštinu Srbije. To je najvažniji ćirilični spomenik srpske pismenosti iz XII veka.

9. Šta čini nematerijalno kulturno nasleđe?

O: Nematerijalno kulturno nasleđe čine: Krsna slava, kolo, pevanje uz gusle, izrada pirotskog kačkavalja, kosovski vez....

10. Napiši po dve-tri rečenice i ubaci slike:

-KRSNA SLAVA-

Krsna slava je obred sa specifičnim običajima kod pravoslavnog stanovništva Srbije. Poznata je još i kao krsno ime, Sveti. Posle Vaskrsa i Božića je treći najvažniji porodični praznik.

-NARODNA IGRA KOLO-

Kolo je vrsta kolektivne narodne igre. Pored srpskog pravoslavnog stanovništva, kojega smatra obeležjem nacionalnog izvode ga i druge etničke zajednice. Izvode ga međusobno povezani igrači, u kojoj prvi i poslednji igrači imaju posebno ulogu u određivanju kretanja.

-PEVANJE UZ GUSLE-

Gusle su narodni instrument južnog Balkana s jednom, ili eventualno dve žice. Gusle se sreću u Srbiji, Crnoj Gori, Albaniji, Bosni, Hercegovini i Hrvstkoj. Pevanje uz gusle je tradicija solističkog pevanja uz pratnju na guslama.

-PIROTSKI KAČKAVALJ-

Pirotski kačkavalj je mlečni proizvod odnosno vrsta kačkavalja koji se na specifičan način proizvodi i u okolini pirota u Srbiji. Pirotski kačkavalj se pravi od ovčijeg mleka na Staroj planini. Danas je ovaj proizvod pravi brend, proizvod tradicionalnog i kvaliteta i ukusa.

11. Šta čini prirodno nasleđe Srbije? Nabroj.

O: Prirodno nasleđe Srbije čine: Nacionalni parkovi, prirodni rezervati, pećine i jame, planine, reke i jezera, vodopadi, termalni izvori i banje, flora i fauna...

NACIONALNI PARK ĐERDAP i VODOPAD PRSKALO

- BELOGLAVI SUP-

Kroz ovaj projekat shvatili smo koliko je važno negovati i čuvati tradiciju, ali i prilagođavati je savremenom vremenu. Internet i digitalne platforme pružaju priliku da kulturno nasleđe Srbij postane vidljivo i dostupno široj publici. Time doprinosimo njegovom očuvanju za buduće generacije.

